

Predlog Zakona o osebni asistenci 2015

V okviru izvajanja projekta [MDI](#) smo dopolnili predlog Zakona o osebni asistenci. Predstavili smo ga ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter poslanskim skupinam. Vabljeni k branju!

- [ZOA_z uvodom.docx \(150.9 KiB\)](#)
- [ZOA fin izracuni27032015.xls \(70.0 KiB\)](#)
- [dopis_YHD_mnenje.pdf \(1.3 MiB\)](#)

Zakon o osebni asistenci

V okviru zakonodajnih aktivnosti smo bili zelo aktivni s pobudo ljudske iniciative, s pomočjo katere smo zbrali več kot 7000 podpisov volivk in volivcev ter na podlagi tega v Državni zbor RS vložili [Predlog zakona o osebni asistenci - predlog društva YHD \(AMANDMAJI, ČISTOPIS\)](#), ki pa žal s strani večine poslancev ni bil sprejet.

V okviru tega smo pripravili video filme, v katerih so se predstavili mnogi naši uporabniki ter opisali, kaj jim osebna asistenca pomeni in zakaj jo potrebujejo z vidika zagotavljanja osnovne človekove pravice (vse filmčke si je možno pogledati na: [Kanal OSEBNA ASISTENCA na YouTube, 43 videoposnetkov uporabnikov osebne asistence](#)).

Prav tako smo pristojne institucije ter poslanske skupine redno informirali tudi s pismi posameznih uporabnikov z namenom prepričevanja in obrazložitve razlogov za sistemsko ureditev osebne asistence (Pisma uporabnikov si je mogoče prebrati: [Zgodbe uporabnikov o osebni asistenci](#)).

V naši zakonodajni pobudi žal nismo bili uspešni, saj nam je večina poslank in poslancev naš predlog zavrnila že na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide z obljubo, da bo ministrstvo do konca leta oblikovalo svoj predlog Zakona o osebni asistenci. To se je na našo veliko žalost tudi zgodilo, saj je predlog MDDSZ povsem neustrezen in v ključnih vsebinskih točkah nedorečen, nesprejemljiv za uporabnike in finančno nevzdržen.

Podajamo sledeče vsebinske in konceptualne pripombe na predlog, ki ga pripravlja MDDSZ in so za nas nesprejemljive:

1. Predlog neutemeljeno in diskriminatorno oži krog upravičencev, saj povsem izključuje eno najbolj ranljivih skupin in sicer intelektualno ovirane, t.i. težje duševno prizadete, ki so bili vključeni tako v predlogu YHD in kakor tudi v predlogu MDDSZ iz 2010. To dejstvo je povsem v nasprotju s Konvencijo ZN o pravicah invalidov, s 3., 4. in 5. členom. Iz predloga je moč razumeti, da se občutno omejuje tudi osebno asistenco za slepe (za tiste aktivne, ki osebno asistenco potrebujejo

- tudi pri svojem delu in življenju), saj jim dodeljuje največ 10 ur tedensko, ne glede na njihove življenjske potrebe glede na različne družbene vloge. Povsem nerazumljivo vključuje gluhe, saj je vsakomur jasno, da le-ti ne potrebujejo storitve osebne asistence; gluhi imajo pravico do tolmača urejeno v posebnem zakonu in sicer v Zakonu o uporabi slovenskega znakovnega jezika. Mogoče bi bilo diskutirati ali jim dodeljena pravica zadostuje, a nikakor jim osebna asistenca ne more v ničemer koristiti pri njihovem lažjem sporazumevanju. Osebni asistenti so priučeni zaposleni in nimajo znanja tolmačev. Predlog MDDSZ tudi na splošno oži krog upravičencev, saj dviga spodnjo mejo iz 20 potrebnih ur tedensko (predlog MDDSZ 2010), na 35 ur tedensko ter še dodatno znižuje mejo pridobitve pravice do osebne asistence na 60 let; še posebej sedaj, ko se delovna doba zaposlenih zvišuje. V večini evropskih držav je zgornja meja 65 let. Naj spomnimo, da je bil eden glavnih očitkov MDDSZ predlogu YHD prav dvig spodnje meje upravičencev na 30 ur tedensko. Prav tako je nerazumna posebna oblika osebne asistence (10. člen), ki podeljuje pravico do psa pomočnika, saj gre za svojevrsten »tehnični« pripomoček, ki bo po svoji vsebini bolj spadal v ZIMI in ne v ta zakon. Pomoč osebnega asistenta za najtežje hendikepirane osebe se ne mora primerjati z psom pomočnikom, ki lahko nadomesti zgolj manjšo in zelo omejeno potrebo po pomoči. Ne predstavljamo si, da bi se uporabnik na račun dragega in dolgotrajnega izobraževanja psa pomočnika odrekel določenemu številu ur osebne asistence.
2. Predlog MDDSZ nima izdelane jasne finančne strukture, saj ni navedenih sredstev, ki bi jih lahko krili Sklad za vzpodbujanje zaposlovanja invalidov za ure osebne asistence na delovnem mestu, Javni sklad Republike Slovenije za razvoj kadrov in štipendije za ure osebne asistence, ki jih upravičenec potrebuje pri izobraževanju, Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije za zdravstveno nego, do katerega bi bil uporabnik upravičen, če bi bil nameščen v celodnevno institucionalno varstvo ter občine, glede na stalno prebivališče uporabnika. Predlog MDDSZ predvideva sofinanciranje uporabnika v celotnem znesku dodatka za tujo nego in pomoč, kar bi mnogim dobesedno ogrozilo preživetje, saj jim le ta služi tudi kot socialni korektiv oz. edini vir preživljanja. YHD je predvideval sofinanciranje uporabnika v višini polovice dodatka za tujo nego in pomoč iz različnih zakonov, če je uporabnik do tega upravičen. Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij naj bi sofinancirala zgolj 15 %, kar se nam zdi občutno premalo, glede na javni namen sredstev Loterije Slovenije; predlog YHD je predvideval obseg cca. 28% predvidenih sredstev (oziroma 40 % virov, ki niso vezani na posameznika).
 3. Predlog MDDSZ želi po nepotrebem vzpostaviti novo strokovno figuro oz. profil poklica koordinatorja pri čemer ga želi ločiti od izvajalcev storitve, kar je tako s strokovnega kakor tudi iz praktičnega vidika povsem nesmiselno, neracionalno in neekonomično, saj vnaša zmedo in nepotrebne dodatne stroške v že dobro utečeno prakso.

Dopisi in dokumenti

- [Dopisi z MDDSZ \(3.1 MiB\)](#)
- [Mnenje zagovornika načela enakosti o predlogu Zakona o osebni asistenci \(166.0 KiB\)](#)
- [Mnenje o Predlogu Zakona o osebni asistenci Zakonodajno-pravne službe DZ \(23.08.12\) \(552.8 KiB\)](#)
- [Poizvedba Zagovornika načela enakosti glede Zakona o osebni asistenci \(185.7 KiB\)](#)
- [Pisma podpore \(2.7 MiB\)](#)

